

Přístupnost veřejných institucí stále pokulhává, ukázaly výzkumy. Zástupce ombudsmana připravuje doporučení pro ministerstva i úřady

19.4.2024 - | Kancelář veřejného ochránce práv

V krajských městech, Praze a Příbrami navštívili testeři s různým postižením v rámci výzkumu vždy šest veřejných institucí. V každé z nich měli za úkol dostat se samostatně na určené místo. Kromě splnění úkolu hodnotili například i webové stránky instituce, vchod do budovy včetně recepce či vrátnice, pohyb po budově, výtahy nebo toalety.

Kam testeři směřovali

Pošta: k přepážce, kde je možné poslat doporučený dopis a požádat o podací lístek

Magistrát: ke kanceláři nebo přepážce, kde se podávají žádosti o občanský průkaz

Nemocnice: k ORL, ortopedické nebo oční ordinaci - podle typu postižení

Správa sociálního zabezpečení: ke kanceláři nebo přepážce, kde se žádá o invalidní důchod

Soud: k soudní síni, kde se bude konat veřejné jednání

Úřad práce: ke kanceláři nebo přepážce, kde se žádá o příspěvek na zvláštní pomůcku

„Každé testované místo dostalo skóre podle podílu splněných kritérií. Díky tomu můžeme přístupnost napříč republikou porovnávat. Zjistili jsme například, že nejlépe hodnocené instituce se liší podle typu zdravotního postižení. Pro lidi s tělesným postižením jsou nejvíce přístupné nemocnice, u lidí se zrakovým postižením získaly nejvyšší skóre soudy,“ shrnul výsledky výzkumu zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm a doplnil, že pro návštěvníky se sluchovým postižením jsou nejlépe vybaveny magistráty, i když celkově splnily ani ne třetinu hodnocených kritérií. Nejnižší skóre mezi institucemi měla vždy Česká pošta.

Řada institucí je podle výzkumu připravena na návštěvníky na vozíku a počítá s jejich pohybem po budově bez doprovodu. Zcela bez překážek se ale neobešly: *„Problémem jsou schody na chodbách, jedná se sice o tři až čtyři schody, je tam přidělaná rampa, ale já osobně nejsem schopná rampu vyjet,“* popsala například testerka v Ústí nad Labem své potíže při pohybu na tamním magistrátu.

Testeři se sluchovým postižením zjistili, že naprosté většině institucí chybí na webu informace o možnosti objednat si tlumočení do českého znakového jazyka nebo simultánní přepis. Pro lidi se sluchovým postižením je vesměs složité zorientovat se po příchodu do budovy a navázat kontakt s personálem. Komunikace většinou probíhala psanou formou.

Instituce podle výsledků výzkumu také často spoléhají, že se k nim lidé se zrakovým a sluchovým

postižením dostaví společně s doprovodem, který jim pomůže s orientací po budově a vyřizováním jejich záležitosti.

Zástupce ombudsmana nyní ve spolupráci s lidmi s postižením a organizacemi je zastupujícími připravuje doporučení, jak řešit možné systémové nedostatky v oblasti bezbariérového užívání staveb. Zároveň osloví s doporučením i samotné testované instituce. Mnohé z popsanych problémů totiž mohou odstranit okamžitě.

Současně se ombudsman snaží prosadit, aby vyhlášku o přístupnosti, která bude v maximální míře reflektovat potřeby lidí s postižením i požadavky Úmluvy OSN o právech lidí s postižením. Ta usiluje o takzvaný univerzální design, tedy o to, aby produkty, služby nebo dané místo mohla využívat co nejširší skupina uživatel bez ohledu na jejich specifické potřeby.

„O zlepšení přístupnosti se aktuálně může zasadit každý. Do 21. dubna totiž mohou lidé online připomínkovat ČSN normu týkající se právě přístupnosti a bezbariérového užívání staveb,“ připomněl ombudsman Stanislav Křeček s odkazem na návod, který vydal spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj.

- Výzkum: Přístupnost veřejných budov a služeb lidem s postižením
- Výzkum: Bezbariérovost ve stavebním právu

https://www.ochrance.cz/aktualne/pristupnost_verejnych_instituci_stale_pokulhava_ukazaly_vyzkumy_-_zastupce_ombudsmana_pripravuje_doporuceni_pro_ministerstva_i_urady